

OBSAH

O autorovi / autorech	XV
Seznam použitých zkratk	XX
Zkratky předpisů	XXII
Předmluva	XXX

1 Pojem a metoda práva informačních technologií	1
1.1 Identita oboru	1
1.2 Metoda	2
1.3 Virtualizace	7
1.4 Právo jako informační systém	9
1.5 Metodologická reflexe definičních autorit	11
1.6 Performativní pravidla	13
1.7 Chytrá regulace	17
1.8 Informační práva a problém proporcionality	20
1.9 Shrnutí	25
2 Působnost práva na internetu	27
2.1 Úvod a cíl kapitoly	27
2.2 Působnost práva na internetu	28
2.2.1 Internet a jeho charakteristické znaky	28
2.2.2 Teritorialita, extraterritorialita a internet	32
2.2.3 Vliv elektronizace na mezinárodní právo soukromé a procesní ..	35
2.3 Mezinárodní právo soukromé on-line	38
2.3.1 Vybrané otázky procesní a kolizní problematiky smluvních závazkových vztahů on-line	41
2.3.1.1 On-line obchodní smlouvy	41
2.3.1.2 On-line spotřebitelské smlouvy	45
2.3.2 Vybrané otázky procesní a kolizní problematiky mimosmluvních závazkových vztahů vznikajících on-line	50
2.3.2.1 On-line porušení osobnostních práv včetně pomluvy ..	50
2.3.2.2 On-line porušení práv z duševního vlastnictví	56
2.4 Další otázky	61
2.5 Shrnutí	64
3 Odpovědnost ISP a internetových platforem	65
3.1 Pojem odpovědnosti ISP	65

3.2	Význam internetových platformem	69
3.3	Vývoj právní úpravy odpovědnosti ISP	71
3.3	Právní úprava odpovědnosti ISP	76
3.3.1	Poskytovatel služby informační společnosti	76
3.3.2	Služby typu <i>mere conduit</i>	81
3.3.3	Služby typu <i>caching</i>	87
3.3.4	Služby typu <i>hosting</i>	88
3.3.5	Důvěryhodní oznamovatelé a stížnosti na <i>hostingových</i> platformách	95
3.4	Filtrování	99
3.5	Kontraktační platformy	109
3.6	Vyhledávače	118
3.7	Shrnutí	124
4	Práva k datům	127
4.1	Data a informace jako odlišné (před)právní entity	127
4.2	Právně-sémiotické pojetí informací a dat	132
4.3	Data a jejich nosiče	138
4.4	Data z hlediska způsobu jejich zachycení (analogová a digitální data)	141
4.5	Data z pohledu objektového a subjektového	145
4.5.1	Objektová data (<i>object-related data</i>)	145
4.5.2	Subjektová data (<i>subject-related data</i>)	149
4.5.2.1	Subjektová data jako osobní údaje	150
4.5.2.2	Subjektová data jako neosobní údaje	150
4.6	Vliv ekonomické teorie na právní režimy správy a ochrany dat	153
4.6.1	Data, rivalitnost a vyloučitelnost	155
4.6.2	Data jako informační statky	158
4.7	Kategorizace právních režimů správy a ochrany dat	167
4.7.1	Data a informace v právně-sémiotickém pojetí	168
4.7.2	Data v rovině syntaktické	168
4.7.3	Data v rovině sémantické	169
4.7.3.1	Objektová data	169
4.7.3.2	Subjektová data	170
4.7.4	Data v rovině pragmatické	170
4.7.4.1	Veřejná data	170
4.7.5	Klubová data	174
4.7.5.1	Klubová data soukromého sektoru	176
4.7.5.2	Klubová data veřejného sektoru	201
4.8	Shrnutí	203
5	Software a data v autorském právu	207
5.1	Autorská práva a data	208
5.1.1	Autorské dílo jako centrální pojem autorskoprávní ochrany	213

5.1.2	Majetková autorská práva relevantní v prostředí informačních sítí	219
5.1.3	Výjimky a omezení v prostředí informačních sítí	239
5.1.4	Technické prostředky ochrany práv a jejich právní ochrana	257
5.2	Ochrana databází	267
5.3	Ochrana počítačových programů	277
5.3.1	Ochrana počítačových programů autorským právem	280
5.3.2	Patentovatelnost počítačových programů	286
5.3.3	Počítačový program jako obchodní tajemství	290
5.3.4	Smluvní a předmluvní ochrana počítačových programů	291
5.3.5	Počítačové programy a právo proti nekalé soutěži	292
5.3.6	Zhotovování a licencování komerčních počítačových programů	293
5.3.7	Licencování open source softwaru	304
5.3.8	Služby v oblasti informačních a komunikačních technologií	307
5.4	Shrnutí	309
6	Osobnost, soukromí a osobní údaje v moderní společnosti	311
6.1	Pojem	311
6.1.1	Osobnost	311
6.1.2	Právní ochrana osobnosti	313
6.1.3	Pojem soukromí	315
6.1.4	Osobní údaj	318
6.1.5	Vztah ochrany osobnosti a ochrany osobních údajů	320
6.2	Vývoj	321
6.2.1	Ochrana osobnosti v čase	321
6.2.2	Prolínání evropského a amerického pojetí ochrany soukromí	324
6.2.3	Společenská potřeba ochrany osobních údajů	326
6.3	Právní úprava ochrany osobnosti a soukromí	328
6.3.1	Právní rámec	328
6.3.2	Ochrana osobnosti dítěte	330
6.3.3	Tělesná a duševní integrita	333
6.3.4	Důstojnost člověka a její projevy	335
6.3.5	Rovnost a zákaz diskriminace	337
6.3.6	Osobnostní právo jako projev svobody člověka	340
6.3.7	Vážnost a čest člověka	342
6.3.8	Ochrana soukromí	344
6.3.9	Právo k podobě a jiným projevům osobní povahy	349
6.3.10	Nástroje soudní ochrany osobnosti	350
6.4	Právní úprava ochrany osobních údajů	354
6.4.1	Právní rámec	354
6.4.2	Účel úpravy	356
6.4.3	Koncepce, působnost a základní pojmy	357

6.4.4	Základní zásady zpracování osobních údajů	360
6.4.5	Požadavky na zákonné zpracování osobních údajů	360
6.4.6	Obecné povinnosti správce a zpracovatele	365
6.4.7	Zabezpečení zpracování osobních údajů	367
6.4.8	Ohlašování případů porušení zabezpečení osobních údajů	368
6.4.9	Záměrná a standardní ochrana osobních údajů	371
6.4.10	Pověřenec pro ochranu osobních údajů	371
6.4.11	Práva subjektu údajů	372
6.4.12	Právní ochrana subjektu údajů	378
6.4.13	Činnost dozorového orgánu	380
6.4.14	Posouzení vlivu na ochranu osobních údajů	383
6.4.15	Profilování a automatizované individuální rozhodování	386
6.4.16	Předávání údajů do zemí mimo EU	389
6.4.17	Specifické výjimky a zvláštní úprava	391
6.5	Výbraná dílčí témata	392
6.5.1	Zásahy do dobré pověsti a soukromí v kontrastu s právem na svobodu projevu a související výzvy moderních technologií	392
6.5.2	Specifika ochrany soukromí a osobních údajů na on-line platformách	398
6.5.3	Sledování zaměstnanců a jeho limity	404
6.6	Shrnutí	410
7	Data veřejného sektoru	413
7.1	Pojem data a informace veřejného sektoru	413
7.2.	Vývoj právní úpravy poskytování a opětovného užívání informací veřejného sektoru	418
7.2.1	Poskytování informací	418
7.2.2	Opětovné užití informací	421
7.3	Aktuální právní úprava poskytování a opětovného užívání informací veřejného sektoru	426
7.4	Povinné subjekty dle zákona o svobodném přístupu k informacím	433
7.4.1	Veřejná instituce jako povinný subjekt v judikatuře	434
7.4.2	Veřejné podniky a omezení informační povinnosti veřejných institucí a veřejných podniků	438
7.4.3	Povinný subjekt na základě výkonu veřejné funkce aneb kauza <i>CHAPS</i>	441
7.5	Informace a způsoby jejich poskytování	443
7.6	Opětovné užití informací veřejného sektoru a otevřená data	447
7.7	Zásadní překážky pro zveřejňování a opětovné užití informací veřejného sektoru	454
7.7.1	Ochrana práv duševního vlastnictví	455
7.7.2	Ochrana soukromí a osobních údajů	459
7.8	Shrnutí	467

8 Elektronické dokumenty	471
8.1 Elektronický dokument	471
8.1.1 Elektronický podpis	476
8.2 Vývoj využití elektronických dokumentů	478
8.3 Právní úprava elektronických dokumentů	484
8.4 Tvorba elektronických dokumentů	487
8.5 Autenticita elektronických dokumentů	492
8.5.1 Elektronické zabezpečovací prvky	493
8.5.2 Podepisování	502
8.5.3 Ověřování elektronického podpisu	511
8.5.4 Úředně ověřený elektronický podpis	515
8.6 Doručování elektronických dokumentů	516
8.6.1 Elektronická pošta	517
8.6.2 Datové schránky	519
8.6.3 Podání prostřednictvím informačních systémů veřejné správy	523
8.7 Konverze forem a formátů	525
8.7.1 Autorizovaná konverze dokumentů	526
8.7.2 Převod podle zákona o archivnictví	529
8.8 Uchovávání elektronických dokumentů	530
8.9 Shmutí	534
9 Elektronická identifikace	537
9.1 Elektronická identifikace	537
9.2 Vývoj využití elektronické identifikace	538
9.3 Právní úprava elektronické identifikace	543
9.3.1 Kvalifikovaný systém elektronické identifikace	545
9.3.2 Oznamované systémy elektronické identifikace	547
9.4 Využití elektronické identifikace	549
9.4.1 Kvalifikování poskytovatelé služeb	550
9.4.2 Portál občana	551
9.4.3 Notáři a advokáti	553
9.4.4 Bankovní identita	553
9.5 Digitální stejnopisy průkazů	555
9.6 Shmutí	556
10 Elektronický obchod	559
10.1 Pojem elektronického obchodu	559
10.2 Vývoj elektronického obchodování	562
10.3 Aktuální právní úprava oblasti elektronického obchodu	566
10.4 Ochrana spotřebitele on-line	568
10.4.1 Kontraktační proces při nákupu zboží on-line	569
10.4.1.1 Smlouvy uzavírané spotřebitelem	571

10.4.1.2	Smlouvy uzavírané spotřebitelem distančním způsobem a elektronicky	574
10.4.1.3	Informační povinnost v souvislosti s uzavíráním smluv distančním způsobem a elektronicky	576
10.4.1.4	Obchodní podmínky	578
10.4.1.5	Závazky ze smluv uzavřených distančním způsobem	581
10.4.1.6	Odstoupení od smlouvy uzavřené distančním způsobem a související prostředky pro nápravu	582
10.4.2	Digitální obsah a jeho specifika	586
10.4.3	Transparentnost on-line platform	588
10.4.3.1	Nářízení o podpoře spravedlnosti a transparentnosti	589
10.4.3.2	Nářízení o <i>geoblockingu</i>	592
10.4.3.3	Nářízení o digitálních službách (DSA)	593
10.4.3.4	Nářízení o digitálních trzích (DMA)	596
10.4.4	Budoucí vývoj ochrany spotřebitele on-line	598
10.5	Elektronický obchod z pohledu nekalé soutěže a nekalých obchodních praktik	601
10.5.1	Účel právní úpravy nekalé soutěže	601
10.5.2	Generální klauzule proti nekalé soutěži	602
10.5.3	Soutěžitelé a zákazníci	603
10.5.4	Povaha deliktu nekalé soutěže	605
10.5.5	Vztah generální klauzule a skutkových podstat	606
10.5.6	Obhajoba existence pojmenovaných skutkových podstat	606
10.5.7	Nekalé obchodní praktiky	607
10.5.8	Taxonomie nekalých obchodních praktik a jejich aplikace (stručný přehled)	608
10.5.9	Souběh s nekalou soutěží	609
10.5.10	Vybrané nekalé soutěžní postupy	611
10.5.11	Dotěrné obtěžování	611
10.5.12	Další obtěžující praktiky	615
10.5.12.1	Standardní bannerová reklama	615
10.5.12.2	Vyskakovací okna	615
10.5.12.3	<i>Inboxová</i> reklama	617
10.5.13	Vybrané klamavé praktiky	618
10.5.13.1	Skrytá reklama nebo zastřený podnikatelský status	618
10.5.13.2	Zkreslení výsledků vyhledávání	619
10.5.13.3	Klamavé praktiky u on-line spotřebitelských recenzí	620
10.5.13.4	Vábivá reklama	624
10.5.14	<i>Meta-tags</i>	625
10.5.15	Slovní vycpávky (<i>word stuffing, keyword stuffing</i>)	627
10.5.16	Klíčová slova	627
10.5.17	<i>Linking</i>	629

10.6	Aktuální právní úprava řešení sporů on-line	630
10.6.1	Evropský režim řešení spotřebitelských sporů on-line	631
10.6.1.1	Směrnice o alternativním řešení spotřebitelských sporů	633
10.6.1.2	Nařízení o řešení spotřebitelských sporů on-line	635
10.6.1.3	Implementace právní úpravy mimosoudního řešení sporů on-line do českého právního řádu	637
10.6.1.4	Kritika evropského režimu řešení spotřebitelských sporů on-line	640
10.6.2	Specifická regulace řešení sporů on-line v rámci on-line platforem	645
10.6.2.1	Možnosti řešení sporů on-line v souvislosti s nařízením o podpoře spravedlnosti a transparentnosti	645
10.6.2.2	Možnosti řešení sporů on-line v souvislosti s nařízením o digitálních službách (DSA)	647
10.6.2.3	Možnosti řešení sporů on-line v souvislosti s nařízením o digitálních trzích (DMA)	650
10.6.2.4	Možnosti řešení sporů on-line v souvislosti se směrnicí o autorském právu na jednotném digitálním trhu	651
10.6.3	Budoucí vývoj a on-line soudnictví	652
10.6.3.1	Kompletní elektronizace řešení sporů	654
10.6.3.2	Výčlenění specializovaných soudů pro řešení některých sporů	655
10.6.3.3	Propojení závazného a nezávazného rozhodovacího procesu ve vybraných sporech	657
10.7	Shrnutí	661
11	Doménová jména	665
11.1	Pojem	665
11.1.1	Domény nejvyšší úrovně a jejich správa	666
11.1.2	Domény druhé úrovně	666
11.2	Aktuální právní úprava doménových jmen	667
11.2.1	Domény v českém právním řádu	667
11.2.2	Existence domény druhé úrovně z pohledu práva	668
11.2.3	Převod a další nakládání s doménami z pohledu práva	670
11.3	Kolize domén s právy třetích osob	671
11.3.1	Jméno domény jako základ pro posouzení kolize	672
11.3.2	Kolize domén navzájem	673
11.3.3	Kolize domén a ochranných známek	674
11.3.4	Kolize domény s názvem právnické osoby	677
11.3.5	Kolize domény se jménem fyzické osoby	679

11.3.6	Kolize domén s právy na ochranu před nekalosoutěžním jednáním	680
11.3.7	Priorita domény před právy na označení	682
11.3.8	Dobrá a zlá víra	683
11.3.9	Odpovědnost za porušení práv třetích osob	683
11.4	Řešení sporů týkajících se domén	684
11.4.1	Řešení sporů obecnými soudy	684
11.4.2	Alternativní řešení sporů	686
11.4.2.1	Alternativní řešení sporů o generické domény	687
11.4.2.2	Alternativní řešení sporů o domény EU	688
11.4.2.3	Alternativní řešení sporů o domény CZ	689
11.4.2.4	<i>Uniform Rapid Suspension</i>	690
11.4.2	Sudiště nabízející alternativní řešení sporů	691
11.4.3	Nároky ve sporech o domény	692
11.4.4	Předběžná opatření	694
11.4.5	Výkon rozhodnutí ve sporech o domény	696
11.5	Shrnutí	696
12	Právo elektronických komunikací	699
12.1	Pojem práva elektronických komunikací	699
12.2	Vznik a vývoj práva elektronických komunikací (telekomunikací)	700
12.2.1	Telegrafní předpisy	701
12.2.2	Předpisy telekomunikační	702
12.2.3	Předpisy práva elektronických komunikací	705
12.2.4	Předpisový rámec pro elektronické komunikace	706
12.2.5	První změny předpisového rámce	708
12.2.6	Revize předpisového rámce	710
12.3	Aktuální právní úprava elektronických komunikací	713
12.3.1	Evropský kodex pro elektronické komunikace	713
12.3.2	Další právní předpisy práva EU	716
12.3.3	Právní řád ČR – zákon o elektronických komunikacích	717
12.3.4	Právní řád ČR – další právní předpisy	720
12.4	Vymezení základních pojmů práva elektronických komunikací	722
12.5	Regulace komunikačních činností	725
12.5.1	Cíle a základní zásady regulace	727
12.5.2	Analýza relevantních trhů	728
12.5.3	Regulace mezinárodního <i>roamingu</i>	731
12.6	Regulační orgány	734
12.6.1	Regulační orgány na úrovni EU	734
12.6.2	Vnitrostátní regulační orgány	736
12.7	Práva a povinnosti podnikatelů, účastníků a uživatelů, ochrana spotřebitele	742
12.7.1	Účastnická smlouva	743

12.7.2	Vyúčtování ceny	746
12.7.3	Propojení a přístup k sítím elektronických komunikací	747
12.7.4	Univerzální služba	748
12.8	Ochrana údajů, bezpečnost sítí a služeb	749
12.8.1	Bezpečnost sítí a služeb	750
12.8.2	Ochrana osobních, provozních a lokalizačních údajů a důvěrnost komunikací	750
12.9	Výbrané otázky výstavby a budování sítí elektronických komunikací ..	755
12.9.1	Výstavba a budování sítí v zákoně o elektronických komunikacích	755
12.9.2	Zákon o opatřeních ke snížení nákladů na zavedení vysokorychlostních sítí elektronických komunikací	757
12.10	Řízení dle zákona o elektronických komunikacích	758
12.10.1	Rozhodování sporů	759
12.10.2	Soudní ochrana proti rozhodnutím ČTÚ	763
12.11	Právo elektronických komunikací <i>de lege ferenda</i>	764
12.11.1	OTT služby	764
12.11.2	Sjednocení právní úpravy elektronického a telefonického marketingu	765
12.12	Shrnutí	766
13	Umělá inteligence	769
13.1	Technologická regulace strojového učení	769
13.2	Vývoj specifické právní úpravy umělé inteligence	772
13.3	<i>Ex ante</i> úprava AI – systematika Aktu o umělé inteligenci a zakázaná užití AI	775
13.4	<i>Ex ante</i> úprava AI – aplikace AI s vysokým rizikem	778
13.5	<i>Ex ante</i> regulace obecných modelů AI	788
13.6	<i>Ex ante</i> regulace vybraných systémů AI bez ohledu na míru rizika	791
13.7	Výjimky z <i>ex ante</i> regulace	792
13.8	<i>Ex ante</i> regulace AI – újma způsobená autonomním systémem a problém důkazu	796
13.9	Práva k datům jako faktor investiční náročnosti AI	800
3.10	Shrnutí	805
14	Kybernetická bezpečnost	807
14.1	Pojem	807
14.2	Vývoj	814
14.3	Právní úprava	817
14.4	Povinné subjekty	818
14.5	Obecné povinnosti – bezpečnostní opatření a bezpečnostní dokumentace	825
14.6	Operativní povinnosti – hlášení incidentů a opatření	829

14.6.1	Hlášení kybernetických bezpečnostních incidentů	829
14.6.2	Varování	832
14.6.3	Reaktivní a ochranná opatření	835
14.7	Dohledová pracoviště – CERT/CSIRT	839
14.8	Odpovědnost za kybernetický bezpečnostní incident	841
14.9	Poznámka ke kybernetické obraně	847
14.10	Shrnutí	851
15	Kyberkriminalita	853
15.1	Pojem kyberkriminalita	853
15.2	Vývoj právní úpravy kyberkriminality	855
15.3	Aktuální právní úprava kyberkriminality	862
15.3.1	Mezinárodní instrumenty	862
15.3.2	Evropské právo	864
15.3.3	Národní právní úprava	868
15.4	Taxonomie kyberkriminality	873
15.5	Stíhání kyberkriminality	880
15.5.1	Specifické orgány	880
15.5.2	Specifické postupy a praktické výzvy	881
15.5.3	Mezinárodní spolupráce	884
15.6	Elektronické důkazy	888
15.6.1	Zajištění zařízení a datových nosičů	888
15.6.2	Získání přístupu ke vzdáleným datům	890
15.6.3	Získání dat od ISP	892
15.6.4	Proporcionalita nástrojů na zajištění elektronických důkazů	894
15.6.5	Analýza dat	897
15.7	Shrnutí	900
	Seznam použité literatury	902